

*Et sic inveniunt reuelaciones Sibidonis post eius morte
facte sub anno dñi millesimo qu. ar. xxxij.*

Dicit beatus augustinus in libro de fide ad periculum
atraculū est qđ arduū ul' insolitū sup' facultate
hōis admirācia apparet ad fidei roborātia Quia quicq;
scripta sunt ad nostra dōctrinam scripta sunt ut p' pacem
et consolatione scripturarū spem habeam. *Hec quidē omni
sacerdotū agitur. Ihesus xp̄us nō saluator solena fide
de vite fuit beatitudis nō xp̄ianorū firmus roborare
Anno sūc incarnationis a. ar. xxxij. ad maiore certati
dñe de vita futūra obtinēda sua ineffabili dōpōne autē
mirabile dignatus fuit opendex in ciuitate alexon
Que distat a curia ap̄lica que iam bariona vocatur
p' xpi' m̄haria sexto kal' decembriū. *Quē quidē
cuius eiusdem ciuitat' alexon nōre. gregorius cuius spūs
reditus corpe hūane sepulture sine aliqua fō' b̄sibili
apparuit xpc̄ op̄er eam grauiter affligens p' aliquos
dies post sepulture suam. Tertia vero die post natiuitate
saluatoris nostri dei ut puta in die Sancti iohannis
evan. vidua illa p̄cepit ad domū suā p̄dicatoris
in ea ciuitate comorātiū petri prioris d̄i. s̄m. Com
tū p̄ne affuecat cepit mulier illa narare p' ordinem
que sibi acciderant p' sp̄m suū maria qđ fuit mortua
Et quia nesciuit an fuit ludificāto demonū. Apparuit**

se uenisse illuc ad petendum consilium quod super hoc sibi melius
foret. **N**on enim potuit tale miraculum diuina reuera. Et
adiuuit in fine uerborum suorum quod sine dubio spiritus
ille fuit in illo loco in quo maritus suus moriebatur.
Quo audito deus per eos quasi confortans uidua ait
Remittas de illo casu. Quia mirabilis est dominus in
operibus suis. Aliquod nouum ad corroboranda fidem
nostram dicit in hoc casu fidelibus suis ostendit. **E**t
hic bona mulier expectata hic pauperrima et petra consilium
suum sapientium quod in uerbis diuersis multis est consilium
plurium sapientium quod uidua. **P**ulsant igitur eos pro
capiti facere in bonum conuertant et eis casum mirabilem
insinuauit. **Q**uo audito hoc consilium dederunt ut per
eum magister theologie domus et reuocatores presbiteri qui fuerant
tant sapientiores alijs aduocant maritum illius uille pe
tentes ut assignaret aliquos fide dignos qui secum
ire possent ad domum mariti uille assignauit duc
tos uiros bene armatos ut scirent et uiderent quid
esset. **S**ed ipsam et aliorum salutem per eos ille confidens
horribatur omnes uiros secum et se ostendit quod ipse
fecit et postea missam de Requiem eterna pro animabus
omnium fidelium celebrari. **E**t qui uolebant petra quoniam
tot tentauit ne iudicatio demonum eos ledit. **E**t quod
deus per dubitauit an hoc audita esset ludificatio
demonum aut futuam quod melius foret mirum

175

aduersus huiusmodi collusionem dyabolica[m] superstit[em] scilicet
corpus cristi et portauit in quocumque qua clanculo an
petrus suu[m] subter stapulare suu[m] pendes et ad odre
uicinia qua potuit detulit et hoc fecit ut sciret q[ui] nullu[m]
inde sciret nisi em[er]it **E**t ad maiore[m] securitate[m] et euita
aone futuri fecit diligenter seruitari totu[m] hospitau[m] et do
m[us] adiacentis et alia hospicia conuicta tam sup[er] regu
las quam infra ne q[ui] posset ibi late[re] et in singulis locis
sua hospicia disposuit custodes terminos et enas **E**t quos
quosdam fecit stare in hospitarijs quosdam in fenestris
quosdam infra hospitau[m] **E**t quosdam ex **Qu**ibus sic disposuit
pos cepit asperge aquam benedicta[m] in omnibus locis
hospitarij **E**t postmodu[m] qui fuit abidua in quo loco
hosp[iti] plus audiebat **Qu**er dicitur circa h[ab]itu[m] b[ea]ti b[e]n[e]dicti
obit **E**t ibi erat quoddam stabellu[m] sup[er] quo porci et foci
sui pedabant et dicebant q[uo]d mortuus placabo **E**t
dixit ad noue[m] ho[m]inibus usq[ue] ad laudes et loco laudu[m]
dudant **S**eptem psalmos p[ro]ph[et]as ad h[ab]itu[m] **E**t
postmodu[m] circa media nocte audiverunt q[uo]s sonu[m]
ac si cer[er] de scab[er]a munda[m] domu[m] que dicitur q[uo]d sonu[m]
nichil tamen visibile apparuit ibi **E**t bidua ip[s]a cui
ibide[m] astra[m] cepit mirabile[m] reuer[er]e et clamavit **E**t
Et perior et alij audientes illud sonu[m] aliquadate[m]
petra[m] tanu[m] **T**unc quid[am] petrus de burgundia

iformauit muliere ad interrogandum hunc quod hoc
esset hoc modo In nomine ihu arisa uiafira quis es tu
Et statim quidam uox tenuis et firma quasi in medio
camere respondit Ego sum **Ac** illa tunc per infor-
matione prioris dixit Adiuuote per benedictum nome-
ihu arisa In cuius custodia pono animam meam et corpus
meum ut in aliquo nunc non ledas et dicas si tu es spiritus
Et idome quondam mariti mei an alius spiritus **Respon-**
dit spiritus **Ne** dubites non possidui nomen **Ego** enim sum
spiritus quondam mariti tui **Tunc** pro ad omnes partes suas di-
tinxit per spiritus adiunxit se hunc uocem quatuor ponunt
Ad quaquid uocem dea coarctat et omnibus aspectibus prior
adiunxit illud spiritum hoc modo **Adiuuote** te creatura dei
per patrem et filium et spiritum sanctum per benedictum incarnationis
passionis resurrectionis ihu christi et per omnia ordines corporis
si tibi possibile sit loqui ut loquaris nobis et non recedas
ab hoc loco quousque beate et sine omni fallacia respo-
deas et respondeas omnia ea que a te petentur uolueris
Et tunc illa uox alius loquebat quod prius fecerat dicens
Ad propter misericordiam meam festinat quod bis et ego tibi
respondebo **Tunc** inposito omnibus silentio prior proposuit
illi uox hanc questionem **Adiuuote** te per filium dei uocatum
ut dicas michi quis es tu an bonus spiritus an malus
Respondit illa uox **Ego** bonus spiritus sum **Tunc** pro
Allo ardo te bonum spiritum esse nisi in hoc euidenter

976

phauris Respondit illa vox Ego pro quod spiritus bonus
sicut creatum dei ego sum His enim creatura dei rationem
creatura dei bona est sicut enim deus aucta que fecerunt
et erant balde bona Sz omnis spiritus est dei creatura ergo
omnis spiritus igitur est dei creatura bonus est et non malus Cui
ergo sum spiritus Respondens nunc mortuus bonus spiritus sum
ergo et non malus quantum ad meam naturam Sz quantum
ad mala penam qua patior malus spiritus non sum Cui
prior habeo responsione tu reddis te malum spiritum quod non fit
pro His pena est bona que iuste alicui infligitur pro peccato
suo quod bonum et iustum est ut peccatum puniatur Et tu
dicas quod tu sustines non penam pro peccato tuo ergo illa pe-
na bona est mihi quod iuste est tibi adeo infligita falsum ergo
est quod tu dicas quod tu es spiritus malus quod mala pena sustines
Que vox illa respondit dices Quod dico pena est bona quod a
iudicio dei patet si mala est respicere illi cui infligitur
quia pena nulli infligitur sine merito peccati sui Et illa
pena qua non peccator est mala sicut igitur malis infligitur
pro peccato meo malo pro peccato Et am hoc quod mala pena
habet ergo possit dici malus spiritus quousque pro tale penam
purgatus fuerit a malo meo quod quasi in terra mea Tu
por mitigavit ad cuius spiritus erit Respondit ergo sum spiritus
Respondens et aucta nunc defuit Cui pro ergo in dicitur
quod tu es iustus tibi metipsum et cooperi tuo quod pro hoc quod habet

appareat in hoc loco facis Exori tue scandalum apud homines
Supponens quod tu Gibido fuisti perversus homo in Civitate tua
cuius spiritus Tuus huius Ville est maderant esse verum quod
nulla opinio mala fuit de te dum existis Ex illa videtur
non su magis in nec aliquid noster quod tu dicitur aliam
tunc tua et ipse quod amor tuo peccati tunc sic dicitur: Et licet
mori peccati si necesse fuit non dicitur ille spiritus Cui
pro dno illi videtur michi spiritus Cui hoc illa videtur
Ego dum fui in corpore Gibidoms nichil aliud vixi nisi
cura mortalitatis sui et in corpore Gibidoms iacet
in terra sepultus non faciens laborum nec solus aliquis
Ego aut spiritus corporis eius hic auarior per peccata suis ad in
delecta nunc placuerunt michi quod carnalia desideria
militant aduersus animam De igitur corpus Gibidoms
ad suo spiritu in die iudicii igne infernali erunt ego qui
spiritus sic auarior per peccata corporis tunc michi male facta
tu spiritus et animae sui ergo non potest dicitur me igitur
sibi nec valet quod tu dicitur pro quod facio scandalum oriri de
mala opinione Gibidoms igitur sic loquor vobis et appauro
Quia scandalum est dicitur ut spiritus in vituperium aliam dicitur
ad malum finem Ad spiritum est de hoc illi per que scandalum
venit si ego spiritus Gibidoms non sibi vituperium facio neque
in factis neque in dictis moris quod permissus sum a deo ut
vobis hic loquar et ostendam vobis necessitatem meam
et aliquid quod moratur in purgatorio et in hoc honore

177

Orbidone q̄ tota ista ciuitas h̄o q̄fluit pro Orbidone
plures conones fundendo ad deū ut ip̄e deus misericordie
liberet eū a pena Sicut tu p̄or iam fecisti tū factus tuus
rogasti q̄ me ego q̄ ista d̄ca mea factus apparer q̄ nullū
vitium facis n̄p̄o nec cogit Orbidone Cui p̄or quo
q̄ aliquis esse malus post mortē suam ex quo m̄ta
fuit q̄fessus et accipit eūc sacramenta R̄spondit
sp̄us dicens q̄ aliq̄s mortuus malus est dupliatē vel
eternalit̄ sicut dampnati ul̄ temporalit̄ ut in purgatorio
punit Qu q̄ q̄fessus fui et p̄cipi eūc sacramenta ego
nō possū et eternalit̄ malus Et temporalit̄ q̄m ad mala
penam quousq̄ satisfecit de p̄ccis meis confessio Nam
nō sufficit aliam q̄fici et p̄cipi eūc sacramenta nisi
operatur p̄mam in ope q̄ eū d̄est de p̄ma in hoc seculo
suppletur in purgatorio Cui p̄or interrogauit barū sicut
aliquē eē saluatiū ul̄ q̄d̄pnatiū d̄mo fuit in tali pena
Cui sp̄us hoc nō h̄eo t̄obis dicit nā ois sp̄us q̄fessus in
purgatorio est d̄pone long q̄ d̄pone m̄ ad finem bonū
et et̄m id ois sp̄us d̄bet et bonū et nō fallax seu mendax
Et nullus sp̄itus potuit decant d̄re de dampnatoe seu
saluatoe aliq̄ n̄ fuisse in d̄vōq̄ loco ad videndū q̄ et quot
faciunt saluati et q̄d̄pnati ego aut̄ sū sp̄us Orbidone
h̄c p̄ficus ad purgandū me de malis meis et nullū
in loco dampnatoe q̄ nō sū dampnati nec eū Salute

non possid ad huc accedere ad celum qd. e locus saluandorū
et io non possid tibi dice beuat q et qd sur saluati aut
dampnati Tu qd Impetu sps sui loquebatur mo nō
videtur q tu es sps fallax q fac scptā testat q pphc
m bco lege dixerit beuauit & Incar nateo xpi et in
xpm in carne nūq videtur in hac vita Siliter beu dyp
eue & resurrexione mortuorū in resurrexione non preparat
eue a multo fortiori tu qui es quitā a corpe et sps pūty
melius potes dice de dampnatis et saluatis q pphc qui
pūty hōce fuerit et de Incarnateo pphcauerit Respondit
sps qd pphc pduxerit & Incarnateo xpi et resurrex
mortuorū hoc habuerit solū p reuelatione di et donorū
anglorū q eis mspnabant q spm scm eis m fusu ad
fidem declamanda ut p hoc quereant populū ad di
cultuam ego aut m purgatorio potius sū ad etū temp
et dū fuerit in tali pena d ficiet in reuelato anglorū
et m fuso sps sū q alios nō video angelos quillo qui
habent mo regere in hac pena et spm scm nō possid
huc in me quousq fuerit purgatus Tu qd ad huc
in verbis tuis pbo te fallax Ad dices q nō potes dice
nobis aliq. de dampnatis et saluatis de moēs sū sps et qui
in pduxerit de futis contingeribus Respondit sū
q demōes nō pnt aliq loqui de scris celestū nisi pmissū
p reuelatione alicuius angeli superioris Nec aut existeret
m purgatorio sū nec pnt dice de huius mod mscris

178

ex ipsa potestate **¶** In die fuerit in hac pena uel latorem
angelorum non habet nec habere potestatem nec pena damnatorum
debet habere quod si sic pena purgatorum stare posset cum
pena inferni quod falsum est. Nam pena purgatorum bona specie
habet gratie et glorie. **¶** Pena inferni nulla specie habet gratie
et glorie quod in inferno nulla est uel pars boni per hoc omnia deca-
satis apparet quod non est simile adiunctum de peccatis et demeritis
Tunc per interrogauit eum ubi es tu **Cui** spiritus hic fuit in purga-
torio meo **Cui** per ergo sequitur quod hic est purgatorium aiarum
Quia qua uenit tu es hic purgatus **Eandem** uenit alius aie-
rit hic purgari et ille locus ubi aie purgatur **¶** hoc purgatorium
ergo per 9no sequitur quod hic locus purgatorum est aiarum **¶** Respondit
spiritus quod duplex est purgatorium coelestis et purgatorium **Cui** per nulla
aiarum per se et semel in eadem hora in diuisis locis purgatur
¶ Respondit spiritus **Ergo** de die in quod purgatorio aiarum aiaribus
purgatur et de nocte in hoc purgatorium purgatur **Tunc** per
interrogauit eum ubi est hoc purgatorium **¶** Respondit quod mittit aie
Cui per **Quo** per purgatorium locus spiritualis et terra
locus corporalis eodem loco **¶** Respondit spiritus **Sicut** in aie est
in toto corpore sic de locus spiritualis in toto loco corporali **Cui**
per interrogauit quare fuit hic purgatus **¶** Respondit quod hic
commissi quoddam peccatum per quo non sacrificia in terra mea **¶** **Tunc**

por metoxtuuit q plus gnat hoies m moriendo **Pud**
fuit cocufus demonio qui simul tuc adimat et exegit
ad deicndu hoiem ex fidem et piam memoria p studio
re deum et horribile affem qui tuc obicit hoibus actus
suos malos **Cui** por q ofortat hoies m morte **Pud**
meritu passioms xpi beneficiu bte marie dngp et mias
fioom scdm **Cui** potndica nobis qm h plus ofortat
m morte **Pud** libent et ausulante **Si** qo mortuu
m morli peccato sine qertone cordis et ofessione oris
tuc passio xpi m morte sua reatabit a bono suo angelo
ad coludendu hoiem illu ee mgtu deo axateo suo
et hoc q nollut du potuit oficere de quida si qe pfit
facimenta etie que q barate passioms ihu xpi
mudant peccatores a culpa sua et restituit eos ad
statu quae et glorie **Et** hie dca arripuit eu dep
demonos dicentes **Q** mgtre ho exa deu hem nobisau
admferm bti oca mgtres deo heditat **Et** ho quis
dfeedit ofessus licet no satisfecerit p peccatis ofessis
tuc accedit angeli bonosfortates eu gan gau sus
demonio dicentes eis nulla ptem hatis m hoie isto q
qz meritu passioms e scutu et mediu inter eu et hos
Cui spus maligni dicent hie ho sic et sic p manq suas
et sic pora membra **Sic** et sic p omnes potanas aie
sux peccauit exgo aliq b em m hoie hoc **Ad** hoc

respondent boni angeli dicentes hinc est qd isto mo peccat
si de vobis hinc confessus est ut scilicet gratias propter qd mercedem
passionis vestrae cor meum me et eos qd angere pp
pfectate p hoc esto mediat mo me et manus vras
Pauli filii xpi se mediu inter eum et eos Ita ead qd apud
non videtur eum ad concedu genitrici xpi p eo et uasipa
abluant peccata sua que p corpus sui mediat gmisit Et
totu corpus xpi expansu p eo exi sibi scitu qd
fallacis **Quibus** factis eum sic et sic peccare **Sil-**
aria xpi quam dedit p hoc isto purgat animam ab
omnibus peccatis que ipse fecit Ita qd in isto hoc no immanz
pena eterna **Et** pena purgatorij trisudicia **Et** sic tanta
passionis xpi uiuat hinc in morte sua beneficia de
marie ead uiuat hoc mo **Si** enim aliqz moritur debet
confessus pater ad est dca hinc maria alloquitur dicens
hoc mo **Ego** su mal xpi dca regna coli dca mundi
Imperio mferem **Inq** ma xpi bca su rogabo filiu
meu ut aia saluet p meritum hincat sic qua cepit
de matre sua **Inq** su regna coli bca p filiu meu
puidelo hinc aie loat in celo **Inq** su dca mundi bca
ad voluntate filii mei uolo qd oes oroes et elemosine
et oia beneficia que sunt in diuicop mundo ab oibz
fidelibus suis sint hinc aie in remissione om pccat

suorum Et magis iniqua et in se com dea sua ex parte filij mei
cedis magis de modis ut hanc animam a se non detur si
eam dimittatis et hoc deo assue scilicet dei et maxime
illi sancti quos homo colebat dum vivit rogantes pro eadem et
dicentes dñe qui descendisti de celo patre salvos facis
pro amore bone matris tue miserere huic anime fratri nostri
vel prois me Quibus pariter anima huiusmodi deus dicitur
per angelum suum bonum ad purgatorum et statim angelus
suus malus et alij angeli mali ab eo recedunt quod ostendit
et ostendit dolentes de eius salute Et hoc modo multum
passions a se et dicitur marie beneficiam ad intercessioe
Secundum quoniam huius in morte sua **Tunc** pro interrogat
eum dicitur homo in morte sua possit videt ibi multum et
beata virginem mariam et alios sanctos sub ipsa for
colum Respondit quod non possit esse ita scilicet quod non est peragendum
in purgatorio **Tunc** pro non in videatur quod non sit bea
ora que dixisti Immissa eum per verba tua quod oculus factus
assue hoc in morte ad confortandum eum quod in mente fuerit
in se eos videret **Respondit** spiritus quod factus assue in morte
hunc Et maxime illi factus quos illic iam superius colebat
si in morte non debet eos propter hoc videri sub
forma eorum quod si sic ad non sit alia virtus quod videt
christum in propria forma enim sue sequitur quod homo

180
moriens scitum morte sua foret datus qd e falsu
Tu por interrogavit eu **S**i spūs sanctus fca homi
et auctō suō p̄p̄ q̄nti fuerit a corpore **R**ēdit
q̄ sic Tu ergo scis m̄ dicit de quo missa celebrari
hodie **R**ēdit por tu celebrasti hodie missa d̄ spū
s̄c̄o Tu por mō bides q̄ cu es spūs fallax qz nō
celebravi hodie missam d̄ spū s̄c̄o v̄mo missam
d̄ requiem dixi p̄ carabus om̄ fidelium d̄ factorū
Rēdit spūs **Q**uorū bñ scio q̄ missa tua fuit de requie
et t̄j nō menao q̄ dixi q̄ celebrasti d̄ spū s̄c̄o m̄ missa
hodie Nam ad q̄t̄ aliq̄ ab aliq̄ illud qd̄ p̄m̄quis
m̄f̄d̄ t̄ cord̄ illud ore acus p̄fertur Nam q̄ habuit
cordis os loquit̄ **S**z m̄cor̄ oēs missas celebratis
ul̄ celebrant̄s p̄m̄quis adiacet m̄ta n̄c̄ missa
de spū s̄c̄o et missa de em̄tate et talis missa m̄c̄ mō
Iuanc plus q̄ alie missa et dicit̄ t̄m̄firm̄ m̄d̄ qz
d̄d̄ dixi m̄ hoc seculo totū b̄s̄m̄ et sensus meos et corpa
lem potentia meam sepe oppendi m̄ d̄uisa p̄t̄is
cū tamē tota fortitudinē meā d̄buissem oppendisse
m̄ obsequio diuino d̄o por exhibendo fortitudinē
meam ita p̄d̄ e potens et ab es diuatur oīs pot̄a
m̄d̄i et alijs s̄m̄ mensura d̄uocōis suē **E**t sicut

peccavi p̄ fortitudine et potentia meam quia deo p̄mi
cu attribuit̄ om̄s potentia **Sicut** peccavi p̄ sensu meū
quia deo filio cui attribuit̄ om̄s sapientia Na sapientia
meū ab eo turbata n̄endi curā huius mundi fallacias
et vanitates **Sicut** peccavi q̄ sp̄m s̄m cui attribuit̄
om̄s gratia et benignitas na bona n̄stra mea ut
quasi ritidme eloquētia et effabilitate admisi et donavi
curā peccata huius mundi carne et dyaboli de quibz licet
confessus fui t̄j nō toti t̄mari nō fatissima m̄bita mea
q̄ deo saluator meus disposuit ut n̄ videret angelus
meus q̄ missa celebrata de t̄mari p̄ me plus q̄ alie
missa debent uiuare **Et** q̄ sepius peccavi q̄ benignitas
sp̄s s̄i balendo plus huisset de dono mundano q̄ benignitas
sp̄us sancti dedit m̄ m̄mari **Et** nō ab fatissimā
sp̄u sancto propter peccata mea in hac p̄te plus balē
bit missa m̄ celebrata de sp̄u s̄o p̄ me q̄ alie missa
Et vero **Tu** p̄ hoc die in missa tua huisti p̄ p̄cipale
oratione de sp̄u s̄o memoria huista **Quia** q̄ die
meū plus baluit q̄ omnes alie orationes quas dixisti
in missa tua **Et** magis m̄de gaudela q̄ de residuo illius
missa quod transiit ad subsidium et remediū om̄i aratri
in purgatorio **Et** illa monas fuit michi speciale
sicut residuum fuit t̄e orbis alijs aratri ergo nō

menior quod dixi celebrata hodie & spiritu sancto **Quod** pro
intelligunt eum quod quot horibus seu annis potest unus sacer
dos celebrare ita quod omnes equi participent & effectus missae
videtur spiritus quod unus sacerdos fit et semel per alium
fidelibus communis et & factus possit celebrare et quilibet
eorum habet integram missam nam bene sacramenta corporis
spiritus ostendit se ad omnes quod sicut christus qui est deus et
homo semel locutus in cruce se totum obtulit deo pro
per salutem totius generis humani **Sic** in missa cuiuslibet
sacerdotis offertur spiritus totus in sacramentis altaris pro
salute omnium fidelium bene ad deum per sacerdos celebrare
per orbem fit sicut pro duobus et melius **Na** hec est
divina natura boni spiritualis et boni temporalis **Quomodo** enim temporalis
quod quanto plus partem pluribus tanto magis est in se bene si
dividatur totum partem in plures partes quanto magis dividatur
illud in plures partes tanto magis diminuitur in se **Et**
secunda boni spiritualis quanto magis partem tanto magis aug
mentatur ut si doceris plures condone divina ipsa omni
in se nihil diminuitur si maior mensura est magis per
effectus quod a pluribus dicitur sic est de missa sacerdotis cuiuslibet
na effectus missae tanto maior est in se quanto ad plures
horum vivos seu mortuos se ostendit **Cui** per **Quo**
est quod separata dicitur quod autem autem potest liberari per missas

182

iuuare hunc in purgatorio **Fuit** spalis missa spali
celebrata p illis in quibus maiore deuotione habuerunt
in vita sua **Cui** pro ad q tunc defuit illud officium de uirgine
q est spaliter assignatum p mortuis **Fuit** illud officium
maxime quere quid aliqd uoluit celebrare p oibz animabz
Et causa e quare illud officium de uirgine p illud certis
et laycis qui no credunt alias ceppas p defectis prem
por interrogauit ex quo dicit q missa spalis plus
iuuant in purgatorio que suffragia exceptis missis
plus uiuat animas **Fuit** psalterium et psalmus quatuordecim
Septem psalmos primales cu letania **Cui** pro hie mo
bidetur in quibus **ipse** proposuit pro mo et angelus
Aue maria **Et** duodecim apu credo **Septem** psalmos
fecerunt dia qd et doctores eant quoru nullus potuit
nec qd attinge salute populi ul angeli ul satisfactio alia
apu ergo bidetur q eoru ordinae de septem psalmis
no est ita autentica et p sequeas no est ita valida
parabus sicut pro mo et aue maria et credo **Fuit**
spus q pro mo aue maria et credo ipm ad salute
oponentiu sui meliores et validiores ordines dicit
in acta populi excepta missa q e ord principalissima **Et**
tamen septem psalmos cu letania qm aduocacione
ordinau suu certis deuotissime animabus in purgatorio

Nam si patres famelicis **Septem** psalmos dicentes
in omnibus septem peccatorum mortalium ita quod contra
superbiam dicit quoniam psalmus **Dne ne in furore** quod deus
angelum misit per superbiam deum et in inferno
deservit eum in furore suo et sic de aliis septem
psalmis **Item** **pro** interrogavit **aug** **baldois** **baldois**
esset placido et dicitur quod arabus **Indit** **o** pro in
placido disponit animam quo ad decem preceptorum in plenitudinem
Novem pro in dicitur disponit animam in purgatorio ad
aliquem gradum novem ordinum angelorum **Et** novem
anaphoras ad edus deosibus duodecim avaculo fidei
quae accidunt secundum doctrinam carum **Et** novem loca quae
tunc animam quo ad novem status in purgatorio **nam** quibus
animam ibidem existens aut tenet statum pauperum aut potestatem
aut senectutem **aut** **juventutem** aut **virginitatem** **aut** **quiritatem**
aut **viduitatem** aut **clericorum** aut **laycorum** **nam** in quo
gradu et in quo statu quis habet peccaverit eodem statu et
gradu ibidem punitur. **Quibus** pro de laudibus mortuorum
ostendit **ho** animas que ad quibus sensus quibus mediis
deus non fuerunt et diabolo peccaverunt **Et** quibus cepit
psalmos de laudibus reavanc animam in purgatorio ad
quibus potentias suas quas dedit deus animabus hominum
Nam deus autem augetur horum animarum tres potentias.

10
quibus qd dno assimilatur Et duas creavit quibus
filant alijs creaturis a deo creatis p potentia meoatua
aia assilat deo p d p potentia intellectuua deo filio
p potentia volutatuua deo spu sco Et p potentiam
vegetatiua aia assilat arboribus p potentia pgressiua
ul sensiuua aia assilat aiabue bonis Et p magnificat
et benedictus p mortuus offertur aias in purgatorio
quo ad diuinitate et humanitate in quibus aie cu purga
te fuerit debent magnificat et benedict dnm ihu xpm
in celo sine fine due antiphon que dicuntur ad ista duobq
psalms significat pacem angeloru et sanctitate
scoru q habent iae purgare post sua purgacione
Et due colla que dicuntur in placito et dirige sint
guarap arces quas reddue deo aie pure et libere
a purgatorio Et hie das Spus cepit i gemis flebili
bore dicens Q pō Interroga me beleate q hie
q tempus festinat q sile me oportet propi
penam agguante Cui pō possumq nos tibi in
aliquo subu me ad peno tue alleviatioz Pudit
q sic Si volitis bona deuote dice p me quiquis
aue maria quod p d d uote fecerit q. sco Spus
dixit Regior deo et vobis mo v'scallatq su ut
melius loquor vobis Tūc pūo interrogavit possut

ne demerced bide corpue xpi in altari Rudic q sic
et lucidencius q homines 2 illud adouant bclie nclie
Cui pcc possit ne impedire ofecratione corpous xpi
in missa Rudic q no nisi in aliquibus sacerdotibus
qui mdeuore et mdrig ne accedunt ad altare ut nullis
qui in aliquo pcc mortali ceciderunt In talibus sacer
dotibus aliqui accidentalit ul subsequenter habet
diabolus potestate impedire ofecratione corpis
veritatis nisi boni angeli adessent in missis mali
angeli attempt' impedire sacerdotis ne debite ofeca
rent in missando eis banitices et banias cogitantes
Cui pcc est ne aliquod remedium contra hoc malu
demonid Rudic q sic pueritas ofec deuoio aie in
oratione Et ne oro aliqua qpetens ad malu illud
tollendu ne sacerdotes sic distracti sint in missa
q hmod temptatice antiqui hostis Rudic si sacer
dos multo corde et deuota mente dixerit an missa
illam oratione qua beatus augustinus ppe' ille malu
edidit bix tuu temptaret ad diabolo in missa sua que
qued oro sic mapit Sume sacerdos Cui pcc
vidisti ne corpus xpi anip hac benisti Rudic q sic
Ma illud iam bideo et adoro cora pccde tuo in q
pyide pendente exqua vnsione multi admirabat
tam fies qua alij audientes q nullus sunt pcc

124
corpus xpi dicitur. Alio mo q̄ s̄m q̄ratione qua
illo die sup̄sit in missa Tunc per exarap̄t p̄xidem
a sinu suo tenens eam patet in manibus suis dicit
si cordis q̄ hic sit corpus xpi & om̄s sp̄us illud aduēt
et eius virtus resistere nō possit Tunc in virtute huius
corpus xpi p̄cipio tibi ut sequar̄ me usq̄ ad porta
huius domus & exire Tunc libent̄ sequer̄ om̄m meū
ih̄m xpm̄ qui tibi manibus tuis tenes Tunc per
lento gressu cepit ire usq̄ ad eam porta p̄cedentibq̄
cū duobus fratribus suis cū alijs pluribus hoībus ip̄e
aut̄ per atrego respiciens nihil eū sequi videbat
vino quē mirabile somnū stopca mudare p̄mi
mūdū reuo se audiebat et cū p̄uenit ad l̄m̄ h̄p̄os
in sinist̄a p̄te illius p̄ue tamē ubi Exor illa fuit
statim illa cepit p̄inde denariis suis et clamauit
admodū melie mulieris furose ad quam om̄m
conuenerūt que subito facta est q̄animis p̄ hoc
aduocōes statū v̄d̄it ad p̄d̄m scabellū illa aut̄ post
modicū m̄uallū silentibq̄ oībus cepit clamare dicens
Domine ih̄u xpc qui me redemisti adiuua me in ista
fatigacione Exor m̄uogauit sp̄m̄ in virtute passionis
xpi quāc̄ h̄p̄os fuit sic ceperat Cui sp̄us ipsa fir
causam tr̄sp̄ere sic m̄uoḡa quam si fac̄ die eam
Ad quā p̄or o lona d̄na iudica m̄ eam usq̄ respicere

que nihil respondit. **Quæ** pro ad firmat. Adversus te p dei
potencia et p virtute Incarnatoris filij dei et p lac die
vixit et p merita omni scitu quare illa sic parit. **Unde**
ex quo ad mo sic bis causam dico q p quod enormi
parto q simul gmsimq in hoc loco de quo ambo sumq
gessi. Et q p illo part illa q negligencia sua nodum
satisfecit io deus mo ptoquet pax inde pena ab ea
Cui pro duas in hoc part ut pme alij possit pmutari
ne gmutat. illud part ut aliud sit. **Unde** deus no valo
ut pdat. illud part q p gessione dicit sum tend gessi
virtute cuiq gessione deus oblitus est illud part quo ad
culpa licet no quo ad penam. **Seco** deus in et sibi m ofligit
penam p illud peccatu ut illud ex toto ad ad penam qua
ad veatu delat. qd. em dicit est a notia dei no est
rationalis ut educat ad natura homi. **Peccata** qmcedet ignotu
peccatu no est qmcedet et ignotis motestendit ne q absit
h. part ut vid gmutat. Et p dicit hordus ut mtegre
pemitant et gessione qmcedetiam. **Ungessione** iuncta
adiplean. Nam ad pmutat aliq d. pculo deus pmsit
me loqui. **Quæ** pro mtegrat quare no demp ad
vivos religiosos et mtegrat eia de partu tuo tu religios
pse. **Unde** sint pstantiores in obsequio dume q seclares
Unde q plus dilixi bpoie mea q oca religiosia psonas
de mudo et io plus accessi ad ea. **Ad** qu ad ductus sui
hinc pome. rogavi dnm meum ut posse me mtegrat bpoie

185
me de p[er]iculo p[er]t[er]endo adiuu[er]e n[on] deus q[ui] sit ea quib[us] ba[n]n[us]
ne ip[s]a p[er]ditur et ne in p[ur]gatorio puniret sicut ego
m[od]o p[ro]uidas s[ed] **Qui** p[ro]p[ter] quo p[er] loqui et n[on] habet et lingu[m]ba
que s[un]t in p[er]p[et]uo loquedi **P[er]dit** sicut carpentarius cu[m] securi
qui est paratus ad quodlibet lignu[m] s[er]uand[um] et tamen n[on]
p[er] applicari linguo sine manib[us] h[ab]e[re] sic homo in p[er]nici
tata n[on] potest loqui sine lingu[m]ba et licet lingu[m]bam habuit
t[ame]n n[on] p[otes]t p[er] ea loqui nisi ipsa in e[us] virtute a[n]i[m]e disp[er]at
b[er] totu[m] corpus h[ab]e[re] n[on] est nisi instrumentu[m] ad a[n]i[m]e ad a[n]i[m]a libe
r[is] p[er] se habet omnes virtutes suas et ideo libe[r] p[otes]t loqui in g[ra]t[ia]
sua sine aliq[ua] m[er]ito corpus nec valet q[uo]d tu supponis q[uo]d
nullus loquit sine lingu[m]ba et ore Nonne legit[ur] in scriptura s[er]uata
q[uo]d deus et angeli voce s[er]uabant et loqueba[n]t sine lingu[m]ba
Sic ego s[er]uans virtute loquor tibi sine lingu[m]ba **Qui** p[ro]p[ter]
b[er]u[m] a[n]i[m]e d[omi]ni iudicat[ur] et in p[ur]gatorio s[un]t in corp[or]ibus
sine q[ui] corp[or]a **P[er]dit** a[n]i[m]e a[n]g[el]i p[er]c[us]s[us] a corp[or]ibus
videb[un]t p[er] sua bona et mala et angelos suos bonos et
malos ming[er]e et magna cl[er]e s[un]t in quantitate p[er]c[us]s[us]
et t[un]c in illa quia morula iudicant[ur] esse in p[ur]gatorio
aut malo aut in inferno et ibi in i[n]stanti p[er]duc[un]t **Ibi**
debet ee na sicut sole oriente lumen eius diffunditur
p[er] totu[m] emisp[er]iu[m] suu[m] nisi imp[er]dit[ur] ab aliq[ui]s
ob p[er]iculo **Sic** a[n]i[m]a ad iudicatu[m] p[ur]gatorio et i[n]stanti
illuc deduc[un]t nisi in mediate fiant oratio[n]es et elemosine

186
Tunc pro interrogavit eum si sciret que parus esset
maioris p[ro]p[ri]etatis inter omnes status h[uius] **R**espon-
dit in o[mn]i statu alij dignum laude i[n] uerbo et alij dignum
calidissime t[em]p[or]e p[ro] nullu[m] statu[m] in h[uius] mundo nec laudo
nec vitio **E**t laudo q[uod] b[e]n[e]ficia in illa societate
qua vocat[ur] p[ro]f[er]re d[omi]no seculat[ur] **C**ui p[ro] **Q**ue e[st]
maior pena purgatorij **R**espon- dit q[uod] flamma ignis
et frigus inuis transiunt em ab aquis inuis ab
calore nimia p[ro] b[e]n[e]ficia deus est magis in p[ro]f[er]re
aliquibus aiabus qua alijs in purgatorio **R**espon-
dit q[uod] sic **Q**uia aliquibus remittit p[ro]p[ri]etatem pene debite
concessionibus culpe sue **A**liquibus autem tota
p[ro]p[ri]etatem et aliquibus remittit q[uod] ipsi fuerunt misericordes
in mundo et scilicet q[uod] magis uel minus roget[ur] ab adas
in mundo ul[tra] factu[m] in celo **C**ui p[ro] quale[m] pena[m] habes tu
Respon- dit flamma ignis **C**ui p[ro] hoc no[n] uidet[ur] b[e]n[e]ficia q[uod] in
rebus creatis deus idem agit q[uam] in eade[m] natura[m]
si flamma ignis est quoddam corpale **E**t nullu[m] corpale
in q[uo] corpale p[ro] agit in d[e]i sp[irit]uale **E**t tu es sp[irit]us
ut dicit cogit flamma ignis que e[st] corpalis no[n] p[ro]
aliquid agere inter **I**nde ad argumetu[m] q[uod] dicit q[uod]
deus nihil agit q[uam] natura[m] reru[m] creaturaru[m] hoc
fallit q[uod] deus aliqui p[ro] miracula facit multa q[uam] natura[m]

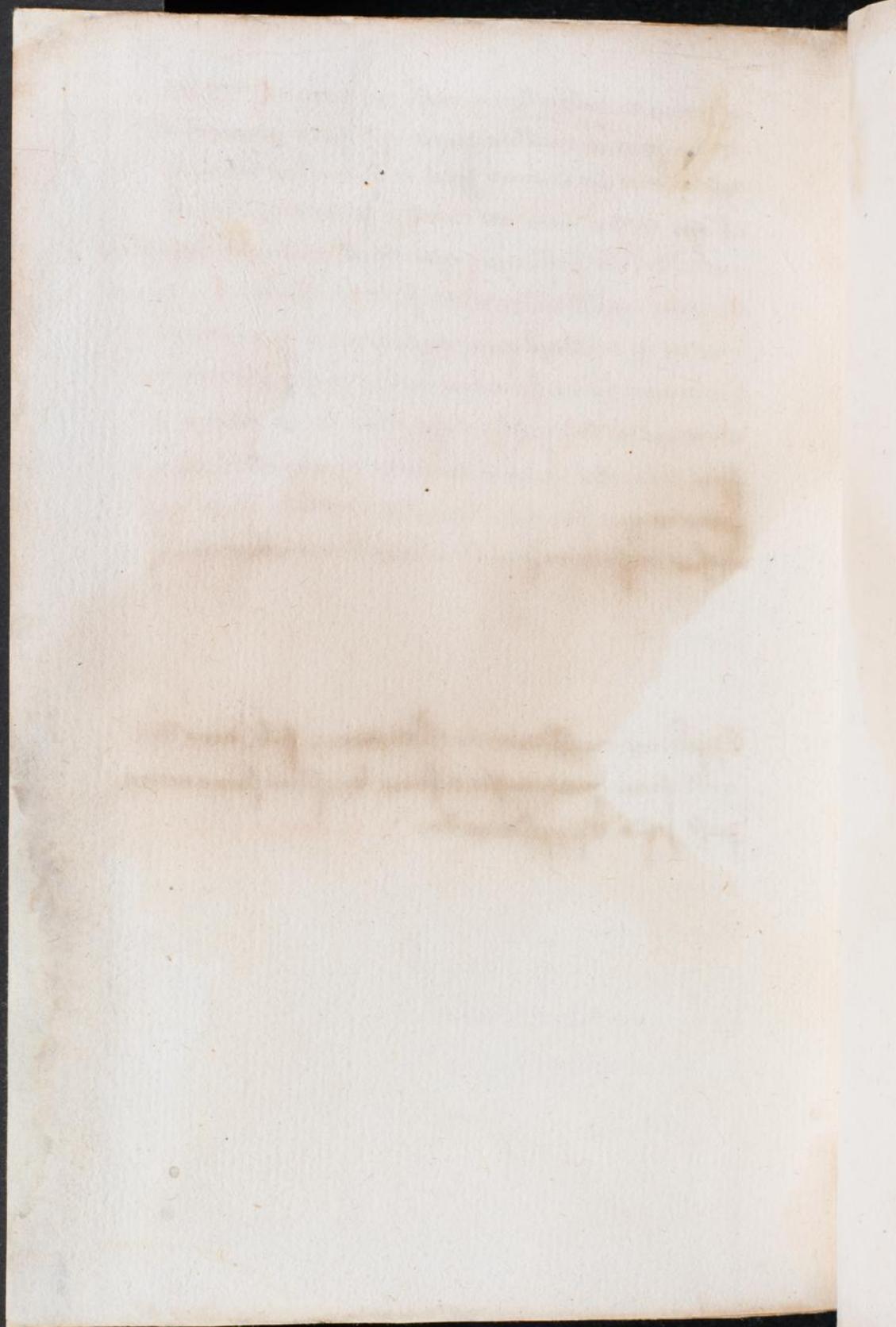
sicut fecit de rebus pueris Sidrach misit et
ab denago missis in igne babilonis et in igne
nichil egit in eis a nati aione. **Unde** sicut deus
per omnipotentia sua saluos facit eos a nati aione
ita per omnipotentia suam fecit quod flamma ignis non
facit in me. **Unde** dicitur quod nullum corporale agit
in spirituale dico quod hoc non est verum. **Unde** ignis infer-
nalis est quoddam corporale et agit in demones qui
sunt spiritus maligni sicut tu legis in euangelio
ipsum dicitur dampnans **per** maledicti in igne eterno
qui parat dyabolo et angelis eius. **Tunc** dixit por-
si ergo tu es in igne inflamatus quomodo est quod carne
habet non toruitur ab illo igne exteriori. tu es in ea tu
flamma ignis. **Cui** spiritus adhuc modicum lumen
sapientie est mee. **Alone** dixi super quod deus potest absque
flamma ignis seu virtute non agit in combustionem
sibi oppositum sicut fecit de rebus pueris et in
quingenta rethorice ad fidei quereis per sponsa
suam Katherineam. **Unde** tu vidis corporaliter quod
ignis fulgur descendit de celo sine combustionem
aliter domum in qua ignis comburit facit quod hoc est
signum beatitudinis sicut autem videtur quod sol penetrat vitrum
per medium fenestram sine lesione eius. **Sic** ergo spiritus

inflammatus possit ingredi hanc domum sine ei 9 dementis
Cui por an aia immediate post exitu suu a corpore habeat
suam de rebus naturalibus **R**edit q sic **C**ui por quare
eogo ex quo habes tale suam no loquens michi baluce
in oibus **R**edit **N**on possit quia voluntas dei no est
ut ad oia respondeam **Et** h. deo cepit spūs ipc qsi igens
rens lamentari **P**rior aut t mens ne spūs nimis
fatigaret **Opp**robis suis dixit **C**reatura dei dimittit te ad
dñm qui det tibi requie qualesqz suz dñm sic cu libertate
sue exitu nocte illa nichil elat audire **P**ost hec in
vigilia epyphanie ad maior certitudine de isto casu
habendam por utru illuc iuit et adduxit scilicet tres fies
cu multis secularibus et in pñna omi ibid astantiu
dixit officiu mox mouerit ad multis specialibus
oracionibus tandē pulsatis matutis in monasterio bñ
Germam audirent ead sonu que in pma apparitor
preperit **T**u illa affuit hōr dñi affertens cu
magna comitua mulieru multu t mens signavit
se scitu signo sancte uic **P**or feat eam alloqm spm
ut prius quare do sicut pma vice **A**n ibi esset spūs
Condoms quous mariti sui **R**edit spūs q sic **C**ui
por et alij castates appropinquarunt bōi ita q emcoz
estimatione bōi illa erat in medie eoru **P**rior aut

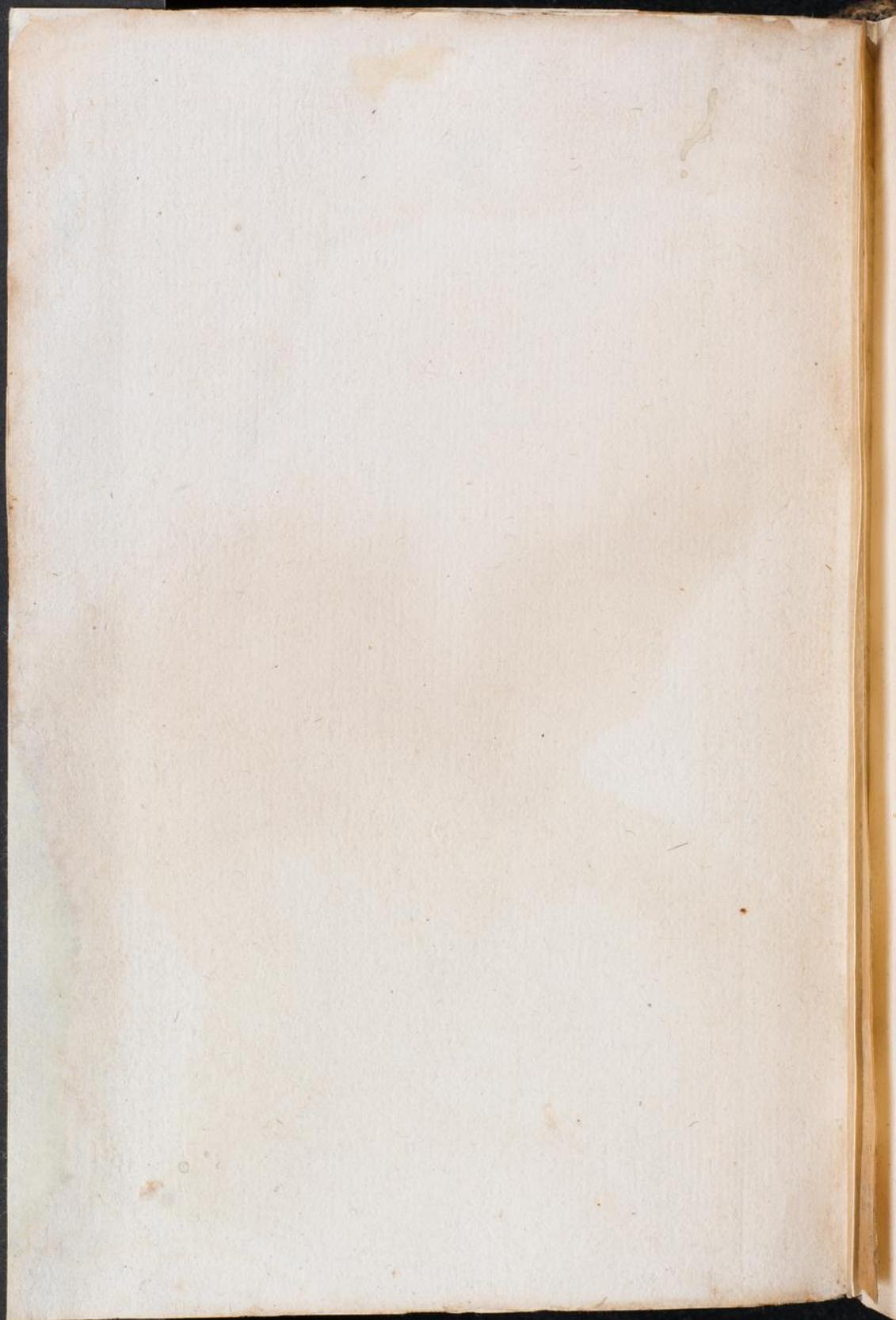
credens q̄ tam diu p̄act̄ se ad suū fecerat in p̄ma vice
nō respicit eū ad manēdū s̄ in adiuvauit eū h̄c mō
Adulo te q̄ meritis a b̄nitate passiois ih̄u cristi a p̄ p̄iofu
sanguine in s̄c̄a aua p̄ redemptōe q̄ suam effusū ut
michi dicas si cognoscas me **R**ndit tu es p̄or **C**ut p̄or
interrogauit eū **D**icas tu filius dei tui tui carnem
h̄nanam assumpsisse remanere integra et iniolata
b̄nitate gloriose m̄ris cristi **R**ndit extollens voce
suam h̄c est q̄ angeli in celo vident **A**minē in puogatorib̄
sentit demōes in inferno credent et h̄ores in mūdo
adorant **I**tem p̄or interrogauit si p̄ad̄ q̄ssa explicatur
in morte **R**ndit q̄ sit salte illa de quibus nō est satisfon
Item p̄or q̄sunt **S**i indulgenae q̄se acq̄sire possent p̄bi
p̄ficere si ip̄e s̄ q̄ eis queret et eū indueret eisdem
Rndit q̄ sit **C**ui p̄or resigno tibi oēs indulgenae q̄s
q̄ vniū anū acq̄sui et eas q̄t̄ d̄ michi possibile tibi
q̄fero **C**ui sp̄us dixit **G**ras ago deo et tibi id bene
q̄foratus sū **C**ui p̄or **Q**uare sp̄us ^{absoruit} adorat lūmē
Rndit q̄ sit m̄nēdus ad tempus **I**tem p̄or **Q**uid agi
corpore p̄p̄ ad demōes **R**ndit **R**ndit eos et multū
tolibet corp̄ p̄tuitatem **I**tem p̄or p̄or quib̄ q̄ p̄or
bepantur sit aminē p̄q̄ morte corp̄is **R**ndit quib̄
p̄p̄re maledictionem p̄or aut matris aut patris calū
Iustam et q̄ptam Et aliqui p̄p̄t̄ oculta peccata

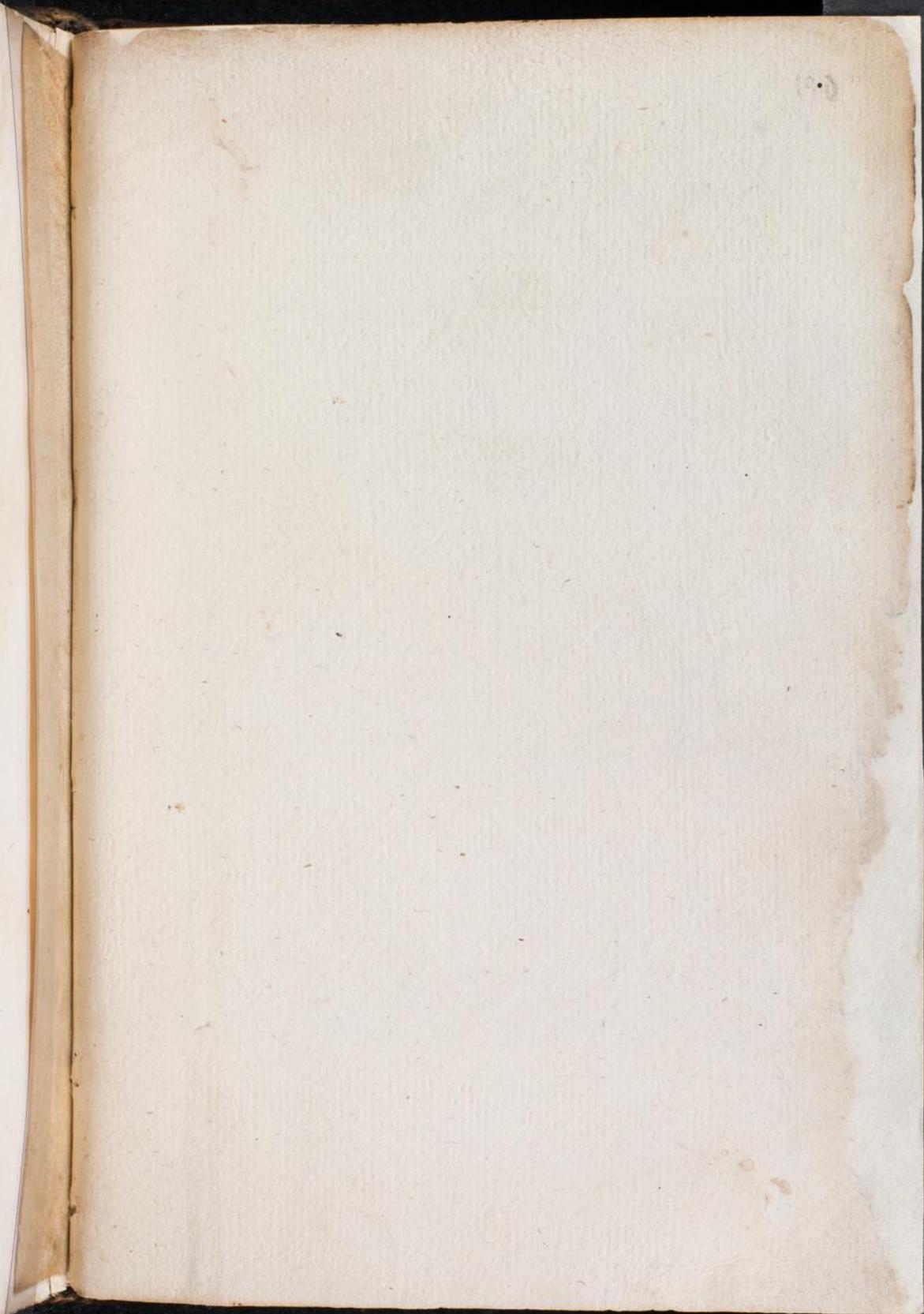
188
en vna de quibus homo negligit peccat. Item per
interrogavit causam quare ipse spiritus potius quod alius
apparuit et cito euenit spiritus et fuit oibus basim quod
ab ipso medio inter eos transierit beatus qui eos ad
modum debilis sufflauit qui eos ad modum debilis sufflauit
Et potius nichil aliud auditum fuit in illo loco. Et opima
bantur quod residuum prime operacionis in purgatorio quod
hec omnia probata sunt coram domino papa Johanne xxij
Et uerum in die pasche misit illis et non misit dominum
spiritum beatus archidieus quod iam regnat in celo ad quod nos
perducit qui sine fine uiuit et regnat. Dominus noster
ihesus christus in secula seculorum benedictus amen

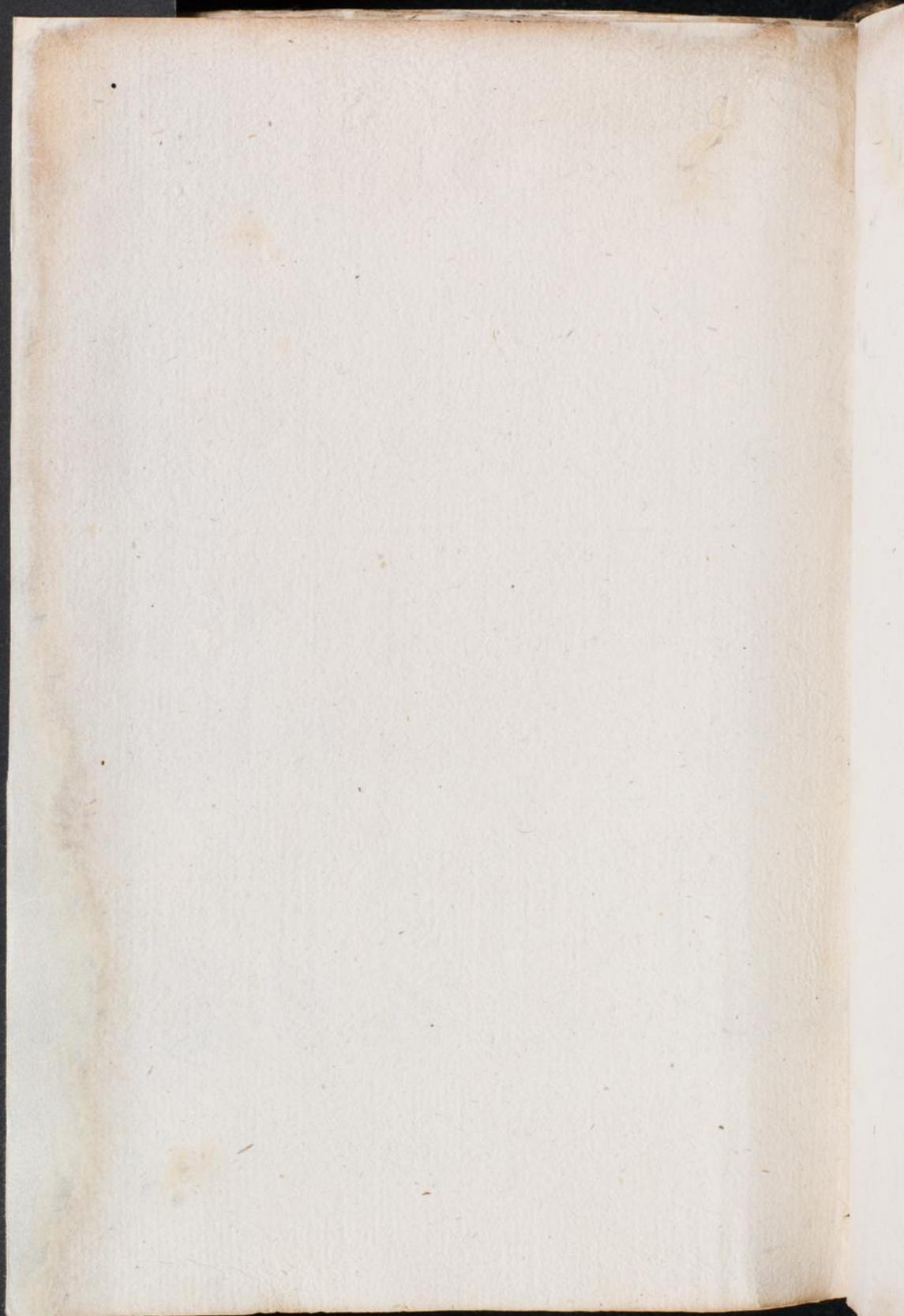
Explicit reuelaciones Gregorius sub Anno domini
milleesimo quadringentesimo sexagesimo sexta terna
post festa Symphane domini. *h. hermannus van loen*

197

